

KVINDEPROGRAMMET

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

• status januar 2010

SIDE 1

Nydanske kvinders ressourcer i fokus

Kvindeprogrammets 11 initiativer er:

- Styrkelse af beskæftigelsen efter Gribskov-modellen.
- Kvalificering af flere iværksætterkvinder.
- Grundforløbspakker i erhvervsuddannelserne.
- Flere etniske minoritetskvinder i foreningslivet.
- Værtsprogram for etniske minoritetskvinder og -familier.
- Lokale integrationscentre i udsatte boligområder.
- Særlige frivilligordninger for mødre.
- Integration af mødre og deres børn gennem Projekt Bydelsmødre.
- Netværk mellem mødre på tværs af etnisk baggrund.
- Forældreinformation.
- Kampagnen 'Mødre og døtre - kvinder i to kulturer'.

Rollemodel i kampagnen 'Mødre og døtre' Khadija Y. H. Abdi vil gerne være forbillede for sine børn.

Kvinder med etnisk minoritetsbaggrund er vigtige, når det handler om hele familiens integration. Det er veldokumenteret, at når kvinden er godt integreret, går det hendes børn bedre i skolen og også senere, når børnene skal uddanne sig og finde en plads på arbejdsmarkedet.

I de senere år er det gået fremad med nydanske kvinders integration. Flere kvinder med etnisk minoritetsbaggrund er kommet i gang med en uddannelse og ind på arbejdsmarkedet.

Der er dog stadig en betydelig gruppe kvinder, som ikke har en uddannelse og ikke er i arbejde. På den baggrund gennemfører Integrationsministeriet efter aftale med satspuljepartierne Kvindeprogrammet: Nydanske kvinders ressourcer i fokus.

Som navnet antyder, er formålet med programmet at gøre kvinder med etnisk minoritetsbaggrund til aktive medborgere i det danske samfund ved at aktivere kvindernes egne ressourcer.

Programmet omfatter 11 initiativer, der skal styrke kvindernes muligheder for at få et arbejde eller en uddannelse, deltage i foreningslivet og opnå en viden om det danske samfund, som gør dem bedre i stand til at fremme deres egen og deres børns integration i samfundet.

I denne pjece præsenteres et udpluk af den mangfoldighed af initiativer, som Kvindeprogrammet støtter. Fællesnævneren for initiativerne er, at de betragter kvinderne som hovedaktørerne i indsatsen og som vigtige rollemodeller for andre kvinder.

På www.nydانmark.dk/kvindeprogrammet kan du hente inspiration fra de mange projekter, som har fået støtte under Kvindeprogrammet. Du kan desuden læse mere om programmets initiativer.

“Det er vigtigt at vise, at det ikke behøver at være et enten-eller, men at det kan være et både-og: At man godt kan leve i og med to kulturer uden at behøve at vælge den ene fra”.

Projektleder Helle Rahbæk Asserhøj, Als Research

På billedet ses fra venstre Khadija Al Mohammadi, Khadija Y. H. Abdi, Mouna Deifallah, Saima Shahzad, som alle er rollemodeller i kampagnen ‘Mødre og døtre - kvinder i to kulturer’.

Det bedste af to kulturer

En landsdækkende kampagne sætter fokus på, hvad det vil sige at være nydansk kvinde i Danmark - både for mødre og døtre.

Det er stærke nydanske mødre, man støder på i en ny landsdækkende kampagne. Fem rollemodeller skal inspirere andre etniske minoritetsmødre til at støtte deres døtres integration, f.eks. i forhold til uddannelse, arbejde eller deltagelse i fritids- og foreningsliv. Kampagnen hedder ‘Mødre og døtre - kvinder i to kulturer’.

En central pointe i kampagnen er, at nydanske piger ofte har brug for deres mødres støtte, hvis de skal skabe sig en plads i samfundet. Det gælder i høj grad om at inspirere mødre-generationen til at tage større del i deres døtres liv. Men det kan være svært at tale om abstrakte emner og problemer, hvis man ikke har noget konkret at forholde sig til.

Magasin til målgruppen

Kampagnen rummer desuden som et centralt element et magasin - både

tilgængeligt på papir og internet - som præsenterer en række rollemodeller med forskellig udenlandsk baggrund, og som målgruppen kan identificere sig med. Magasinet udgives på dansk, somali, arabisk, tyrkisk og urdu.

“Nogle af vores rollemodeller er kommet hertil som unge med deres forældre, andre senere som flygtninge. Og de har haft forskellige problemer og succesoplevelser. Men de har det til fælles, at de har fået det til at fungere i det danske samfund. Rollemodellerne forstår, at det kan være svært at være mor i et nyt samfund med andre forventninger og normer - men de ved også, at pigerne kan føle sig splittet mellem to verdener. Derfor er det vigtigt, at de får støtte hjemmefra,” mener projektleder Helle Rahbæk Asserhøj, Als Research.

“Mange unge nydanskere føler, at de lever i to kulturer - en dansk og en udenlandsk. Til gengæld er deres mødre bange for, at døtrene glemmer traditionerne fra deres egne hjemlande. ‘Hvad hvis hun forelsker sig i en mand, der ikke er muslim? Hvad hvis hun bliver for dansk?’ Der er det vigtigt at vise, at det ikke behøver at være et enten-eller, men at det kan være et både-og: At man godt kan leve i og med to kulturer uden at behøve at vælge den ene fra,” siger Helle Rahbæk Asserhøj.

Møder lægger op til debat og dialog

Magasinet sendes ud til flere hundrede aktører, heriblandt sundhedsplejersker, sproglerere og beboerrådgivere og til biblioteker, skoler og pigeklubber. Desuden giver et debatforum på internettet især de yngre generationer mulighed for at komme med feedback. Det samme gælder de debatmøder, der er blevet holdt landet over som en del af kampagnen.

“Det fungerer for eksempel sådan, at en gruppe kvinder spiser sammen, og så deltager en af rollemodellerne som oplægsholder. Det er ikke meningen, at det skal være et foredrag, men derimod et oplæg til debat. Vi kommer rundt om en bred vifte af temaer - teenageliv, kærester, fritidsinteresser. Og det er tit, at vi får åbnet op for en heftig debat. Heldigvis er reaktionen som regel, at de gerne vil have os til at komme igen. Vi får mange henvendelser,” fortæller Helle Rahbæk Asserhøj.

Helle Rahbæk Asserhøj kan kontaktes på tlf. 51 80 81 58 eller på hr@alsresearch.dk

Læs mere om kampagnen på: www.nyidanmark.dk/kvindeprogrammet

Bydelsmødre er nøglen til integration

Projektet Flyt Fokus, hvor bydelsmødre hjælper nydanske familier i Århus, er en så stor succes, at de århusianske bydelsmødre nu bliver forbillede for bydelsmødre i Holstebro, Randers og Horsens.

I foråret 2009 gik de første bydelsmødre på gaderne i Århus-bydelene Herredsvang, Rosenhøj, Torveshøj og Gellerupparken. En gruppe mødre med anden etnisk baggrund end dansk besøger nydanske mødre for at tale om emner som kost, motion, børneopdragelse og dansk demokrati. Især gælder det om at styrke kendskabet til det danske samfund, afdække myter og nedbryde fordomme.

Bydelsmødreprojektet får støtte fra Integrationsministeriets Kvindeprogram.

Inspiration hentet i Berlin

Inspirationen er hentet fra det tyske projekt Stadtteilmütter, som har været en stor succes i Berlin. De først hold århusianske bydelsmødre har været gennem et undervisningsforløb på 16 uger, og flere er på vej. I alt forventer projektleder Nimet Topcu fra Dansk Flygtningehjælp, at knap 40 kvinder bliver uddannet til at fungere som bydelsmor i Århus.

“Både bydelsmødrene og de mødre, som de besøger, får mulighed for at danne netværk og lære om det danske samfund gennem dialog med andre i samme situation. Der er et stort engagement blandt vores mødre, og de får god respons, når de tager på hjemmebesøg. Mange nydanske kvinder føler sig isolerede fra det danske samfund. De har et begrænset netværk, og det er vigtigt, at de oplever, at de ikke er alene. Det er en rigtig god ramme at mødes i,” fortæller Nimet Topcu.

“Man kan godt opfatte projektet som en dannelsesrejse, for det handler på man-

Bydelsmødre fra Århus, Holstebro, Randers og Horsens udveksler erfaringer på netværksmøde.

ge måder om at gøre kvinderne mere åbne og at oplyse dem om forholdene i Danmark og den danske måde at gøre tingene på. Så de måske kan sige ‘nå ja, sådan kan man også gøre det’, blandt andet når det gælder opdragelse”.

“Man kan godt opfatte projektet som en dannelsesproces, for det handler på mange måder om at gøre kvinderne mere åbne og at oplyse dem om forholdene i Danmark og den danske måde at gøre tingene på. Så de måske kan sige ‘nå ja, sådan kan man også gøre det’, blandt andet når det gælder opdragelse”.

Projektleder Nimet Topcu,
Dansk Flygtningehjælp, Århus.

Århus er frontløber i det jyske

De århusianske bydelsmødre er så populære, at de nu er blevet rollemodeller for bydelsmødreprojekter i Holstebro, Randers og Horsens.

“Vi har erfaret, at kvinderne har så mange ressourcer at byde på, og det er meget effektivt, når vi bringer kvinderne sammen, så de kan lære af hinanden. Derfor har vi lavet netværksmøder for bydelsmødrene i de jyske byer, så de nye bydelsmødre kan lære af de kvinder, som har høstet erfaringer med hjemmebesøg, det opsøgende arbejde og samtalerne om forskellige emner,” forklarer Nimet Topcu.

Nimet Topcu kan kontaktes på tlf. 28 44 34 35 eller på nimet.topcu@drc.dk

Læs mere om bydelsmødrene på:
www.nyidanmark.dk/kvindeprogrammet

Bydelsmødre i Tingbjerg giver hjælp til selvhjælp

Elfje Lushtaku er som bydelsmor i Tingbjerg med til at støtte og hjælpe andre nydanske kvinder med at begå sig i det danske samfund. Hun går med kvinderne, når de skal til samtale på skolen, i A-kassen eller på socialforvaltningen. Det giver kvinderne mod på selv at finde egne ressourcer frem.

Elfje er god til at falde i snak med andre mennesker på trappen, i busen, på skolen og til sommerfesterne i Tingbjerg. Siden Elfje blev uddannet som bydelsmor i foråret 2009, har hun fortalt vidt og bredt om den støtte, som Tingbjergs bydelsmødre giver andre kvinder. Og mange kvinder har taget mod tilbuddet om hjælp til selvhjælp:

“Mange nydanske kvinder bliver for afhængige af deres mands familie. Det

betyder, at de bliver isolerede hjemme i lejlighederne. De kommer ikke ud. De bliver ensomme og bange,” forklarer Elfje Lushtaku.

“Når jeg møder dem som bydelsmor, er de ofte nervøse for at henvende sig til offentlige myndigheder, og de gør det ikke alene. Derfor er de glade for, at jeg går med dem. Når de ser, at jeg bare forklarer tingene, som de er, og at danskerne er venlige og gerne vil lytte, så finder de selv modet til at tale dansk. En af kvinderne sagde til mig - ‘når du sidder der, forstår jeg godt dansk’. Det giver ro, at jeg er med,” siger Elfje, som priser sig lykkelig for, at hun kom med i bydelsmor-projektet: “Det er en fantastisk oplevelse at kunne støtte og hjælpe andre. Når jeg ser, at kvinderne får mod til selv at komme videre, bliver jeg vildt glad.”

Elfje Lushtaku er bydelsmor i Tingbjerg.

Børneopdragelse er på plakaten

Kvindernes børn, deres skolegang og fritidsliv er emner, som rangerer højt på dagsordenen, når bydelsmødrene møder andre indvandrerkvinder i Tingbjerg. “Jeg har lært en masse om børneopdragelsen under uddannelsen til bydelsmor. Nu fortæller jeg kvinderne, at det ikke er farligt at bede sine børn om at hjælpe til med at dække bord, lave mad og gøre rent. Børnene bliver faktisk stolte, når de løser en opgave,” konstaterer Elfje.

Succesrige bydelsmødre i Tingbjerg

Bydelsmødrene i Tingbjerg har gennemgået et 80 timers uddannelsesforløb fordelt på fem måneder. De første bydelsmødre i Tingbjerg fik kursusbevis i juni 2009. I dag er der 6 bydelsmødre i Tingbjerg, og efterspørgslen efter at få besøg af en bydelsmor er meget stor.

For yderligere informationer kontakt venligst:

Projektansvarlig Margrethe Clausager på tlf. 3881 5700 eller marg@tingbjerg.com

Læs mere om bydelsmødrene på www.nyidanmark.dk/kvindeprogrammet

Når bydelsmødrene møder andre kvinder i Tingbjerg, taler de bl.a. om børneopdragelse og skolegang.

Der var stor glæde ved stiftelsen af Etniske Minoritetskvinders Råd.

Etniske minoritetskvinder har fået et talerør

Etniske minoritetskvinder har fået et talerør i Etniske Minoritetskvinders Råd, som så dagens lys i september 2009. Det nye kvinderåd er inspireret af det veletablerede Kvinderåd. Etniske minoritetskvinders Råd er blevet til som en del af projektet 'Ind i foreninger - ud i samfundet' støttet af Integrationsministeriet.

En gruppe kvinder fra ca. 25 etniske kvindeforeninger har stiftet en paraplyorganisation for etniske minoritetskvinder i Danmark. Ambitionen er, at kvinderne i fremtiden selv får mulighed at kommentere spørgsmål og emner, der vedrører dem.

“Der er mange, som har meninger om, hvordan etniske minoritetskvinder har

det, og hvad de tænker, mener og gør. Til gengæld er det sjældent, at kvinderne selv får lejlighed til at udtale sig om spørgsmål og problemstillinger, der vedrører dem. Det laver vi om på nu,” forklarer medstifter af rådet, Fatma Øktem.

“Rådet vil have holdninger til alt fra spørgsmål om burkaer til positiv særbehandling af etniske minoritetskvinder. Vi vil gerne i dialog med pressen og offentligheden, så det er repræsentanter for kvinderne selv, der udtaler sig om spørgsmål, som vedrører dem.”

Brud på det dobbelte glasloft

Det nye kvinderåd vil sætte fokus på de særlige behov og udfordringer, som etniske minoritetskvinder står overfor i forhold til etnisk danske kvinder.

“Der er et dobbelt glasloft for etniske minoritetskvinder. Det er kvinderne selv, som skal bryde igennem det. Det er dem, som har den viden og indsigt, der skal til for at løse de særlige udfordringer. Forbilledet for os er Kvinderådet og det kvindepolitiske arbejde, som rådet har stået for i det sidste århundrede,” forklarer Fatma Øktem.

Initiativet søsættes i samarbejde med Kvinderådet, der har et indgående kendskab til de særlige udfordringer, kvinderne møder i det danske samfund. Tanken er, at de to organisationer med tiden vil blive smeltet sammen.

For mere information og tilmelding kontakt venligst:

Fatma Øktem, tlf. 20 32 72 57, mail: fatma.oktem@kvinderaad.dk

“Vi holder netværksmøder for mentorerne om forskellige emner - f.eks. hvordan de kan hjælpe deres mentees med det danske sprog, med at skabe netværk og med at integrere sig”.

Projektleder Alma Bekturganova Andersen.

danske kvinder til at være aktive i foreningslivet og få dem ud af hjemmet, så er vi allerede langt. De må ikke nå at få en sur smag i munden eller blive fortvivlede, og det sker, hvis de af en eller anden grund bliver isoleret fra resten af samfundet”, forklarer projektkoordinator Samaira Ali.

“En lille del af vores mentees har været her i længere tid, men de har ikke set muligheden for at komme ud af hjemmet. Derfor har de samme behov som de nytilkomne: at lære sproget og at lære om samfundet. Det kan vores mentorer hjælpe dem med. Og det kan være en fordel, hvis mentorer og mentees har rødder i samme land, fordi de så kender lidt mere til hinandens baggrund og tankegang”.

Mentorer åbner døren til Danmark

Mentorer med udenlandsk baggrund hjælper nydanske kvinder med at falde til i Danmark. Et nyt københavnerprojekt bruger netværksdannelse og foreningsliv som platform for integration.

Mentorer og kvindenetværk skal få flere nydanske kvinder ud i foreningslivet. Det er tanken bag integrationsprojektet ‘Foreningsliv og mentorskab - en foreningsmentor ved hånden fra første fod på dansk jord’, som er støttet af Integrationsministeriets Kvindeprogram. I projektet lærer nytilkomne kvinder om livet i Danmark af kvinder fra etniske kvindeforeninger med en baggrund, der minder om deres egen.

Det er VerdensKulturCentret på Nørrebro, der bestyrer projektet. Projektet har 37 mentees og 44 mentorer - og der kommer stadig flere til.

VerdensKulturCentret har rekrutteret mentees ved at kontakte jobcentre og sprogskoler i bl.a. Ballerup, Hellerup og Hvidovre. Mentorerne hentes primært fra Kvindeforum, som er en sammenlutning af etniske kvindeforeninger dannet på initiativ af projektleder for ‘Foreningsliv og mentorskab’ Alma Bekturganova Andersen.

En god start

Projektet henvender sig primært til nytilkomne borgere.

“Vi skal hjælpe de nytilkomne i gang med det samme. Og hvis vi kan få ny-

Får flere muligheder

Mentorer og mentees mødes cirka en gang om ugen, men det er op til de enkelte at bestemme, hvor tit og hvad de vil snakke om, afhængigt af deres behov. Der afholdes også netværksmøder for mentorerne, så der skabes netværk på tværs af kvindeforeningerne.

“Vi holder netværksmøder for mentorerne om forskellige emner - f.eks. hvordan de kan hjælpe deres mentees med det danske sprog, med at skabe netværk og med at integrere sig. Vi har også arrangeret deciderede mentorkurser for at hjælpe vores mentorer,” siger Alma Bekturganova Andersen.

Projektleder Alma Bekturganova Andersen, kan kontaktes på tlf. 35 24 51 64 eller på almand@kff.kk.dk

Projektkoordinator Samaira Ali, VerdensKulturCentret, kan kontaktes på tlf. 35 24 51 66 eller på samaira@verdenskulturcentret.dk